

O prawach pracownika wynikających z ubezpieczenia społecznego

Przestrzeganie przepisów prawa z zakresu ubezpieczeń społecznych było tematem obrad Rady Ochrony Pracy 28 lutego br. w siedzibie Sejmu. Doświadczenia kontrolne Państwowej Inspekcji Pracy w tej dziedzinie przedstawił dyrektor Departamentu Legalności Zatrudnienia GIP Jarosław Leśniewski. W posiedzeniu uczestniczyła Anna Tomczyk, główny inspektor pracy.

Jak poinformował Jarosław Leśniewski, w roku ubiegłym inspektorzy pracy przeprowadzili 25 tys. kontroli legalności zatrudnienia, w trakcie których sprawdzali również dokonywanie zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten nie został dopełniony wobec ponad 3 tys. osób. Poza tym kolejny rok z rzędu wzrosła skala nieterminowego zgłaszania do ubezpieczenia społecznego. Nieprawidłowości takie stwierdzono w co czwartym kontrolowanym podmiocie i dotyczyły one prawie 17 tys. osób.

Do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych PIP przekazała 926 powiadomień o naruszeniu przepisów w zakresie ubezpieczeń społecznych – zarówno w sprawie niedokonania obowiązkowych zgłoszeń osób podlegających tym ubezpieczeniom, jak i nieodprowadzania należnych składek.

Efekty kontroli przeprowadzonych w latach 2009-2011 przez inspektorów pracy to przede wszystkim zgłoszenie przez kontrolowane podmioty do ubezpieczenia społecznego ponad 12 tys. osób oraz wpłacenie przez płatników zaległych składek na ubezpieczenie społeczne prawie 14 tys. osób – na łączną kwotę 14,5 mln zł.

W ostatnich trzech latach inspektorzy pracy skierowali do prokuratury łącznie 381 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 219 Kodeksu karnego, tj. niezgłoszenia danych dotyczących ubezpieczenia społecznego bądź zgłoszenia danych nieprawdziwych. W tym samym okresie w wyniku przeprowadzonych 21 tys. kontroli 789 razy powiadomili terenowe jednostki ZUS o stwierdzonych przypadkach podawania nieprawidłowych danych w informacjach ZUS IWA, służących do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe, podając jednocześnie dane prawidłowe. Wystosowali ponadto 357 wniosków do ZUS o podwyższenie o 100 proc. składki wypadkowej płatnikom, u których w czasie dwóch kolejnych kontroli stwierdzili rażące naruszenie przepisów bhp.

Jarosław Leśniewski przypomniał także, iż od 1 stycznia 2010 r., zgodnie z ustawą o emeryturach pomostowych, Państwowa Inspekcja Pracy prowadzi kontrole ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze. Kontrole przeprowadzane są na podstawie skarg pracowników, których pracodawca nie wpisał do ewidencji. W latach 2010 - 2011 do

inspekcji pracy wpłynęło 3870 takich skarg. Decyzje pozytywne dla pracowników wydano w ok. 30 proc. rozpatrzonych spraw.

W dyskusji zwrócono uwagę na stosunkowo niewysoki wskaźnik skuteczności postępowań prokuratury wynikających z zawiadomień Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Państwowej Inspekcji Pracy. W opinii Prokuratury Generalnej, jedną z przyczyn tego stanu jest przedwczesne kierowanie zawiadomień, bez pogłębionej analizy zachowań pracodawców. Jednocześnie prokuratura podkreśla duże znaczenie coraz ściślejszego współdziałania z inspekcją pracy w zwalczaniu przestępstw przeciwko prawom pracowników i zjawisk patologicznych im towarzyszących.

Rada Ochrony Pracy pozytywnie zaopiniowała wniosek głównego inspektora pracy w sprawie odwołania **Krzysztofa Fiklewicza** ze stanowiska okręgowego inspektora pracy w Poznaniu.

Posiedzeniu przewodniczyła poseł **Izabela Katarzyna Mrzygłocka**.